

Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim!

Megilletődve állok Önök előtt, hiszen az elmúlt hónapokban olyan változások történtek az albán nép életében, ami akár csak egy évvel ezelőtt is - és több mint negyven éven keresztül elképzelhetetlen volt. Az a tény, hogy én Önök előtt most itt állhatok, az számomra is kézzelfogható xjele a változásnak.

Nem is olyan régen, fél évvel ezelőtt, miután már két alkalommal jártam az Önök csodálatos országában, s el akartam jönni a nagy történelmi eseményre, a választásokra, az ország akkori vezetői nem adtak beutazási engedélyt számomra. Heteken keresztül szinte minden nap megismételtem kérésemet Budapesten, naponta ácsorogtam a budapesti követségük épülete előtt - bebocsátásra várva - mindig elutasítást kaptam. Meghívóim, pedig Sali Berisha képviselő úr és Gramoz Pashko - ma miniszterelnök helyettes úr voltak. És íme itt állok és szólhatok a Népi Gyűlés tagjaihoz.

A demokráciához való hűség, a felebaráti szeretet, a segíteni akarás hozott el korábban két alkalommal Albániába. Az első alkalommal, amikor itt jártam, még álltak a Sztálin és Lenin szobrok, a főtéren magaslott Enver Hodzsa hatalmas szobra, De ma már nincsenek.

Azóta csodálatos dolgok történtek: ha a választásokkal kapcsolatban komoly fenntartásaim is vannak, megjelentek a pártok a Parlamentben, itt az ellenzék, s szólhat. Megnyíltak a templomok, s az emberek szabadon gyakorolhatják vallásukat. Megnyíltak a határok, utazhatnak ki és be az emberek, kereskedők, politikusok.

Tudom - és ennek én sem örülök -, hogy alig telt el egy rövid idő és Önök ismét választásokra készülnek. Így akarja a nép, s ennek meg kell lennie.

Addig is azonban - én, aki olyan országból jöttem -, ahol megtörtént a diktatúra elbontása és kialakulóban van a piacgazdaság, közelebb kerülünk Európához, hadd kérjem Önöket is arra, hogy a teljes szabadság és demokrácia kiépítése és megvalósítása mellett kitartóan folytassák a gazdaság átalakítását, hiszen minden percért kár, minden nap veszteség, minden nap fájdalom, amikor a nép szegény és olyan nyomorúságban él, mint Albániában.

Súlyos bűnök és mulasztások történtek ebben az országban is, csakúgy, mint szelte a volt kommunista világban. S ezeket a mulasztásokat, most azoknak kell pótolnia, a hibákat kijavítania, akik nem követték el.

Tudniuk kell azonban, hogy Magyarországon és Európában szelte sokan érdeklődéssel és rokonszenvvel figyelik Önöket, s szívesen nyújtanak segítséget is erejükhöz mérten.

Hirtelen közel kerültünk egymáshoz, Albánia és Magyarország. Pár éve még azt hittem, hogy Amerika közelebb van hozzánk, s talán igaz is volt. De közelebb kerültek Európához is, az Európa Tanácshoz, s hiszem, eljön az ideje annak is, hogy abba az Európai Közösségbe is bele fognak tartozni, amibe néhány év múlva Magyarország is.

Kívánom Önöknek, hogy az ország átalakítása minél gyorsabb és minél kevesebb fájdalommal történjen meg.

Isten áldja meg népüket! Köszönöm, hogy itt szólhattam és meghallgattak.